

урахуванням особливостей учнів.

Аналізуючи проблему розвитку та формування здоров'язберігаючих компетенцій, фахівці цього напрямку пропонують алгоритм упровадження здоров'язберігаючої педагогіки, що може бути реалізований в освітній системі.

Перш за все, він передбачає усвідомлення негативного впливу освітнього закладу на стан здоров'я учнів та вчителів і необхідність негайного вирішення. Також важливим є усвідомлення педагогом відповідальності за фізичне неблагополуччя учнів. Цей алгоритм включає тісну співпрацю з усіма учасниками навчально-виховного процесу: учнями, адміністрацією, батьками та вчителями.

Висновки. Отже, збереження здоров'я учасників навчально-виховного процесу є одним із важливих завдань сучасної школи. Підвищення цінності власного здоров'я у педагогів та здоров'я учнів відбувається шляхом формування здоров'язберігаючих компетенцій. Кожен педагог повинен усвідомлювати особисту відповідальність за створення умов, які дають змогу «не нашкодити» фізичному та психічному благополуччю, на реалізацію методів і засобів навчання відповідно до фізіолого-психологічних принципів збереження здоров'я з реалізацією їх на більш якісному рівні.

Ставлення до свого здоров'я як цінності педагогом і розвиток здоров'язберігаючих компетентностей педагога забезпечує високий рівень реального здоров'я, озброює необхідним багажем знань, умінь і навичок, необхідних для реалізації здорового способу життя та відповідно виховання в учнів високої культури здоров'я.

Подальше дослідження спрямоване на вивчення особливостей здоров'язберігаючих технологій з метою їх реалізації в навчально-виховному процесі в сучасній школі.

Перелік використаної літератури:

1. Ващенко О. Готовність вчителя до використання здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховному процесі // Здоров'я та фізична культура. – 2006. №8 – с. 1–6.
2. Воронцова Т.В. Навчання здоровому способу життя на основі життєвих навичок / Т.В. Воронцова, В.С. Пономаренко. – К. : Просвіта, 2007. – 246 с.
3. Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді – Наказ МОН України № 605 від 21.07.2004р.
4. Леван Т.Н. Управленческие функции педагога в области охраны и укрепления здоровья с позиций анализа современной нормативно-правовой базы // Современные проблемы науки и образования. – 2012. - №3. – С.224-232.
5. Харисов Ф.Ф. Образование и здоровье [текст]/ Ф.Ф. Харисов. – М.: ООО Издательство «Весь мир», 2003. – 208 с.
6. Формування здорового способу життя: Навч. посіб. для слухачів курсів підвищення кваліфікації державних службовців/ О. Яременко, О. Вакуленко, Л. Жаліло, Н. Комарова та ін. – К., Український інститут соціальних досліджень, 2000 – 232 с., 207 с.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК РІВЕНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ

*Хімченко Валерія Володимирівна
м. Глухів*

Анотація. У статті охарактеризовано рівні та форми підвищення кваліфікації викладачів з фізичного виховання. Виокремлено системний підхід до удосконалення фахівців на базі сучасних досягнень теорії та методики фізичного виховання і спортивного тренування, відповідно сучасному рівню розвитку знань, реальним освітнім задачам потребам суспільства.

Ключеві слова: професійна підготовка, фізичне виховання викладач.

Проблема дослідження. Система підготовки кадрів для сфери фізичної культури і спорту, передбачає сформулювати і модернізувати педагогічний процес за допомогою удосконалення технологій підготовки педагога на основі розробки і впровадження нових, комплексних, підходів до розвитку професійних здібностей.

Одним зі шляхів удосконалення професійної підготовки педагогів з фізичного виховання в ракурсі підвищення загального рівня професійної майстерності є включення в процес навчання комплексу психолого-педагогічних та фізіологічних методів [5].

Викладання предмета фізичного виховання повинно здійснюватися в даний час на основі професійних, оздоровчих, педагогічних і інформаційних технологій, що спираються на нові

методи навчання та комп'ютеризації навчального процесу з фізичного виховання. Ця технологія повинна забезпечувати системний підхід до удосконалення фахівців на базі сучасних досягнень теорії та методики фізичного виховання і спортивного тренування, відповідати сучасному рівню розвитку знань, реальним освітнім задачам потребам суспільства.

Мета статті. Схарактеризувати процес вдосконалення професійної підготовки викладачів з фізичного у вищих навчальних закладах.

Завдання статті. Схарактеризувати рівні підвищення кваліфікації викладачів з фізичного виховання.

Дослідженнями науковців доведено, що реальний рівень фахівців з фізичного виховання залишається низьким. Значна частина працюючих вчителів мають невисокий рівень знань, педагогічної техніки, у них не сформовані такі важливі педагогічні здібності, як перцептивні, конструктивні, гностичні, вони не вміють (і не мають відповідної потреби) самостійно опрацьовувати спеціальну літературу, не володіють уміннями педагогічного аналізу та оцінювання.

Серед важливих умов формування особистості вчителя фізичного виховання дослідники виділяють соціальні та психолого-педагогічні. До соціальних відносяться атмосфера в суспільстві, державі; статус даної професії, престиж фахівця в галузі фізичної культури і спорту; статус навчального закладу в системі державної освіти; організаційна система навчального і виховного процесу. До психолого-педагогічних – рівень міжособистісних стосунків між педагогами; рівень та характер міжособистісних стосунків між студентами; характер педагогічної взаємодії; стиль керівництва; ціннісні орієнтації, що переважають в педагогічному колективі; специфічна особливість спортивної діяльності, яка складає основну частку навчально-педагогічної діяльності.

Перспективою розвитку фізичного виховання як навчальної дисципліни у ВНЗ є реальна участь працівників кафедри у підвищенні кваліфікації.

Сучасна система підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів містить у собі сукупність різних організаційних форм:

а) *наукові, науково-професійні*: докторантура; переведення кандидатів наук на посади наукових співробітників для підготовки докторських дисертацій; аспірантура; здобувач; стажування (наукова, творча); творчі відпустки для завершення роботи над дисертацією;

б) *професійні*: підготовка в інститутах та на факультетах підвищення кваліфікації і перепідготовки кадрів.

Вказані вище організаційні форми дозволяють викладачам безупинно підвищувати свою кваліфікацію, що «червоною ниткою» проходить через усю їх професійну діяльність, компенсують відсутні знання, дають можливість відповісти на питання, що виникли в процесі педагогічної діяльності. Ці традиційні форми індивідуального підвищення кваліфікації добре себе зарекомендували.

Викладені вище форми організації і керування процесом підвищення кваліфікації викладачів університету дозволять розробити на наш погляд, багаторівневу систему підвищення кваліфікації. Під рівнем розуміємо підвищення кваліфікації визначеної групи викладачів. В основу кожного рівня входять особливості формування викладацького складу вищого навчального закладу фізичної культури, структура викладацьких кадрів, умови попереднього підвищення кваліфікації викладачів, професійні програми і форми навчання. Характеристика рівнів підвищення кваліфікації викладачів фізичного виховання відображена в таблиці 1.

Таблиця 1

Рівні підвищення кваліфікації викладачів фізичного виховання

№ п/п	Характеристика рівня
1.	I рівень - підвищення кваліфікації молодих викладачів, що прийшли працювати на кафедру відразу після закінчення університету або викладачів, які не мають досвіду університетської роботи.
2.	II рівень - підвищення кваліфікації досвідчених викладачів, що мають певний педагогічний стаж і загальний стаж роботи від 10 років, але не мають вчених ступенів і звань, або викладачів, що мають великий педагогічний досвід (більш 10 років), але мають невеликий університетський стаж.
3.	III рівень - підвищення кваліфікації висококваліфікованих молодих викладачів, які мають стаж роботи до 5 років, і не мають вузівського досвіду роботи.
4.	IV рівень - підвищення кваліфікації висококваліфікованих викладачів, які мають великий педагогічний досвід і стаж університетської роботи. Для цієї категорії слухачів пропонуються професійні програми на вибір, а також стажування.

Висновки. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури нами визначено організаційні форми сучасної системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, а також схарактеризовано рівні підвищення кваліфікації що дасть можливість здійснювати навчально-виховний процес у ВНЗ відповідно до нормативно-правових документів.

Перелік використаної роботи:

1. Абдуллина О.А. Общепедагогическая подготовка учителя к системе высшего педагогического образования. – М.: Просвещение, 1990. – 141 с.
2. Ашмарин Б.А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании. – М.: ФиС, 1978. – 223 с.
3. Быков Ю. Теоретические и методические аспекты формирования профессионала – педагога в период обучения в физкультурном вузе // Теор. И практ. Физ. культ. 1996, № 12, с.67.
4. Катаев О.І. Сучасні вимоги і шляхи удосконалення процесу підготовки фахівців із фізичного виховання та спорту. – Теорія та методика фізичного виховання. // Науково – метод. Журнал, 2003. № 1.
5. Семиченко В.А. Психология педагогической деятельности. – К. : Вища школа, 2004 р.
6. Решетень И. Н., Кобер И. +Х. Основы педагогического мастерства учителя физической культуры / И. Н. Решетень, И.Х. Кобер // – Алма-Ата : Руан, 1990. – 64 с.
7. Чичикин В. Т. Проблемы содержания физкультурного образования. // Теор. и практ. Физ. культ. 1994, № 12.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ

*Куліш Яна Сергіївна
м. Глухів*

Анотація. У статті звернуто увагу на необхідність покращення системи фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Подано аналіз ефективних діагностичних систем та тестів для оцінки фізичної підготовленості студентської молоді у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: студенти, фізична підготовка, фізична підготовленість, здоров'я.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Впродовж навчання у вищому навчальному закладі стан здоров'я та фізична підготовленість студентської молоді відіграє важливу роль по формуванню майбутньої особистості. На сьогодні ефективність фізичного виховання молоді залишається незадовільною. Подальший прогрес у галузі фізичного виховання і спорту можливий за умови наукового підходу до організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах [4].

Фізична підготовка – це педагогічний процес, спрямований на розвиток фізичних якостей та підвищення функціональних можливостей організму. Фізична підготовленість – результат фізичної підготовки, що відображає досягнуту фізичну працездатність у сформованих рухових уміннях і навичках, які сприяють ефективності цільової діяльності. Розрізняють спеціальну фізичну підготовку як спеціальний процес фізичного виховання до конкретної діяльності та загальну фізичну підготовку як процес фізичного виховання, який сприяє готовності людини до суспільно-корисної діяльності. Сукупність фізичних якостей як певна соціально обумовлена біологічними і психічними можливостями людини властивість, яка виражає фізичну готовність здійснювати активну рухову діяльність, складає фізичну підготовленість [7].

Нині залишається багато протиріч у методологічних підходах до оцінки ефективності фізичної підготовки студентів. В основному, ці протиріччя стосуються методики застосування критеріїв оцінки фізичної підготовки учнівської та студентської молоді. Впродовж 30 років в Росії В. С. Фомінін, НДІ фізіології і підлітків АПН СРСР (зав. лабораторії Кузнецова З.І.), на Україні О. С. Куцом, Р. Т. Раєвським, Б. М. Шияном, у Білорусії О. О. Гужаловським, В. І. Ляхом, В. І. Кряжем та іншими успішно розроблявся методологічний підхід комплексної оцінки впливу режимів фізичної підготовки на організм людини за вихідним рівнем їх функціональної підготовленості з урахуванням психологічного, нейродинамічного, енергетичного і рухового компонентів.

Мета полягає в аналізі ефективних діагностичних систем та тестів для оцінки фізичної підготовленості студентської молоді.